(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

7. The Backward Class students who fulfil the above conditions will be given free accommodation at the College Hostel.

8. The Backward Class students must, in the first instance, apply for Government of India Scholarships. If they are awarded Government of India Scholarship an amount equal to the amount of the State concessions granted to them will be deducted and the difference, if any, will be paid to them.

The expenditure incurred in connection with the inauguration of the New Mysore State.

Q.—267. Sri S. S. KOLKEBAIL (Brahmavar).—

Will the Government be pleased to state :—

the expenditure incurred in connection with the inauguration of the New Mysore State on 1st November 1956 ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

Rs. 10,938-5-0 (Rupees Ten thousand nine hundred and thirty-eight and annas five was incurred for inaugurating the New State on 1st November 1956, at Bangalore.

Converting the Intermediate College Chikmagalur into a First Grade College.

Q.—369. Srimathi B. L. SUBBAMMA (Chikmagalur---Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they intend raising the Intermediate College in Chikmagalur to the status of the First Grade College ;

(*b*) whether they are aware of the fact that the said College is being run in three or four different buildings for want of a suitable building of its own ;

(*c*) at what stage is the issue of taking possession of sandal depot in Chikmagalur for the College, pending ?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Education)—

(*a*) This is a matter for examination by the Mysore University and for decision to be taken under the provisions of the Mysore University Act, 1956.

(*b*) Yes.

(*c*) Estimates have been prepared for the construction of a Sandal Depot and after construction, the present Depot and Premises will be released to the University.

REPORT OF THE RULES COMMITTEE.

Presentation.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I present the Report of the Rules Committee.

Mr. SPEAKER.—The Report of the Rules Committee is presented. The Report of the Rules Committee will be taken up for consideration in the coming Assembly.

MYSORE APPROPRIATION (VOTE ON ACCOUNT) BILL, 1957.

Introduction.

Sri T. MARIAPPA (Minister for Finance).—Sir, I beg to introduce :

> "The Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill 1957, which has been published in the *Mysore Gazette*, dated 26th March 1957".

Mr. SPEAKER.—The Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1957, is introduced.

Motion to consider.

Sri T. MARIAPPA.—Sir I beg to move :

> " That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill 1957, be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1957, be taken into consideration."

Has the Hon'ble Minister for Finance any observations to make?

Sri T. MARIAPPA.—No, Sir.

Scope of Discussion of Appropriation Bill.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon members to speak, I would like to make a few observations regarding the scope of discussion before us. I have prepared a Note and I propose to read it.

As Hon'ble Members are aware, the procedure set out in the Constitution for the disposal of financial business more or less follows the procedure in vogue in the House of Commons. In the House of Commons, a vote on Account is a normal annual feature of financial procedure. This is intended to provide the House with sufficient time and opportunity to discuss the estimates, and where a vote on Account is resorted to, it becomes possible to debate the Estimates even after the beginning of the financial year. As such, and since the normal procedure of a General Debate on the Budget and Voting of Demands for Grants becomes available to Members in respect of each financial year, the Demand for a grant of vote on account is voted without any debate whatsoever and similarly, the Appropriation Bill relating thereto is passed without any debate. However, during this Session, I have been guided mainly by the consideration that many of the Hon'ble Members in the House will be retiring. There is also the fact that no time had been allotted for a general debate on the Budget since that will come in the new Assembly. It was on a consideration of these circumstances that I permitted an elaborate debate at the stage of Voting on Demands for Grants. I may mention that as many as 27 Hon'ble Members took part in the debate and various matters were traversed. I therefore feel that no further debate is necessary on the Appropriation Bill.

Even in the course of Appropriation Bills relating to regular Demands for Grants, I may mention that both in the House of Commons as well as in the Lok Sabha, debate is restricted to matters not dealt with at the time of voting the Estimates. Otherwise, there will be considerable repetition of identical arguments and no useful purpose will be served by permitting such debate.

I would only say that I do not want Hon'ble Members to repeat the same arguments. If there are any new points to be made out or new arguments, I would certainly allow such new points and new arguments to be raised in the House.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Ramanagaram).—May I have an opportunity to reply to some of the allegations made by the two Hon'ble Ministers against me, Sir?

Mr. SPEAKER.—That is exactly what I cannot permit because, no Hon'ble Member can be allowed to reply on matters which were referred to a subject in a previous debate. I would only say that, as the debate on the Budget was exhaustive and the Vidhana Soudha matter came up there, I would not allow any Member to speak either in reply or otherwise on the same point. If there are any other matters that could be dealt with, I have no objection.

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—I may be permitted to sit and speak.

Mr. SPEAKER.—Yes.

9-30 A.M.

(*Motion to consider*—contd.)

*ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಈ ಸಭೆಯ ವಂದನೆಯನ್ನರ್ಪಿಸತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಪದೇ ಪದೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರು ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಒಳ ಜಗಳದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿ

(ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.)

ಯಾಗಿ ನಡೆಸದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಾದ ಭಾಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಅಕ್ರಿಮೋನಿಯಸ್ ಡಿಬೇಟ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಅವರೇನು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಆರೋಪಣೆಗಳು ನಿರಾಧಾರವಾದುವಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರೂ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರೂ ಒಬ್ಬರೊಡನೊಬ್ಬರು ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಹೋಗಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷವಾದ್ದರಿಂದ ಆರೋಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿರೋಧ ತೋರಿಸಿ ಒಬ್ಬರೊಡನೊಬ್ಬರು ಕಾದಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ದಿವಂಗತ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಆ ದಿವಸದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಜಯಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪೃಥ್ವಿರಾಜ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕಾದಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ದೇಶದವರನ್ನು ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು, ಆಗಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರು ಬೇರೆಯವರ ಗುಲಾಮರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು, ಈ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬರೊಡನೊಬ್ಬರು ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ಎಂದು ತೋರುವುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟರೂ, ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಏರಬೇಕು ಎಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಆವಶ್ಯಕ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಂದೇ ಇವೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದು. ಹಿಂದೆ ಹೇಳದೆ ಇರುವ ಹೊಸ ವಿಚಾರವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಈಗ ಹೇಳಬಹುದು. ವೋಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್‌ಗೂ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ತಮಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಸೂದೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

*Sri J. MOHAMED IMAM.—(Jagalur) Both on the supplementary grants and on the additional demands for grants, the entire time was utilised by the Ministers and they indulged in speaking about the Vidhana Soudha Report. They were not charitable enough to allot certain time for the members of the Opposition Party to offer their remarks on the various demands. Consequently all the demands for grants were guillotined. So, we were precluded, for no fault of ours, from having an opportunity to speak. Throughout the session they were working under a great handicap. The Finance Minister took the entire time, and the ex-Chief Minister took a lot of time. In all fairness I would request the Chair kindly to give some latitude to the members to express their opinion.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble the Leader of the Opposition took a lot of time. I never restrained him.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You were kind enough to allot me more time, but I did not take the entire time. I did not want to come in the way of others. This being the last session of the present Assembly I would request you to allow the members to express their opinion. Secondly, when we vote against a Bill, we will give out our reasons as we did in the past. We cannot say off hand why we oppose the Bill. What my friend (Sri L Siddappa) is saying is this: on account of these reasons we cannot entrust such huge sums of money to the Ruling party.

The main idea of opposing this Bill is this : on account of the internal quarrels and bickerings in the Congress Government, we are not in a position to entrust this huge fund. Till now we had enjoyed all the privileges of advancing our arguments. Under the Rules of Procedure and Conduct of Business, one day has to be set apart for discussion on the Appropriation Bill. There are many reasons for us to advance in respect of the Appropriation Bill and

members may be allowed to give out their reasons for opposing the same.

Mr. SPEAKER.—I cannot agree with the Leader of the Opposition when he says that Opposition Members were not given sufficient time in regard to Vote on Account. They were given sufficient time and I think most of the Opposition Members took part in the debate. Those who wanted to take part in the debate really participated in it and they used their time to the best advantage of themselves and to the best advantage of the House. That being so, I cannot understand how it would be right on my part to give the members more time to plod through on the same grounds. If any new grounds are brought in, I have no objection to give some more time. But if any member go the same way as budget discussion, desires to it would certainly be wrong on my part to allow such discussion. I have been looking into the authorities since yesterday and I have found out that in most of the Assemblies like Lok Sabha and the House of Commons they are having Vote on Account Bills first and then the Appropriation Bills. They are discussing the budget estimates and then they are introducing the Appropriation Bill relating to the demands. The same is the case in the Lok Sabha also. Here, in fact, we are not having a Vote on Account. This is a peculiar feature, which occurs once in five years. In spite of this situation, I allowed a full-dress debate. I would not like to stifle the debate on the Appropriation Bill relating to the Vote on Account. But then, the scope is very limited. In the Lok Sabha,—I read yesterday the relevant rule—the rules permit discussion only on matters which are not advanced at the stage of the Vote on Account or at the stage of discussion on the Budget. It is also the case in Andhra. In Andhra, when the Vote on Account came up, there was absolutely no discussion. It was put forthwith and the Appropriation Bill was passed.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Here, we used to have a full discussion.

Mr. SPEAKER.—That previous practice has nothing to do with this. Before making a decision, I always take the previous practices into consideration. In fact, the idea as expressed by both the Speaker of the Lok Sabha and the Presiding Officers Conference, was to have uniform procedure everywhere. With that end in view, I am now putting before the House that the Appropriation Bill, though it is in the nature of a Bill, is not really a Bill on which we can have a full-dress debate. I would therefore like Hon'ble Members to advance such of the arguments and to make out such of the points, which were not touched before, when we discussed the Vote on Account.

Sri L. SIDDAPPA.—I am under the impression that three opportunities are given to the House to make general observations. One is on the occasion of Motion of Thanks to the Governor for his Address to the House, the other during the budget discussion and the third when the Appropriation Bill is considered by the House. That was the practice before and I am not aware that it has changed.

Mr. SPEAKER.—I will not comment on the practice that was prevailing in the old Mysore Legislative Assembly. I agree with Sri Siddappa when he says that there are three opportunities when general discussion can take place. The first opportunity, as he just now said, is when we discuss matters on the Address of the Governor. The second occasion is, when we discuss the budget estimates. But the scope of the Appropriation Bill is not so wide. It might have been so in the old Mysore Legislative Assembly. But in other Assemblies and in the Parliament, the practice is not so. As I just now said, I am trying my level best to bring in uniform procedure so far as this House is concerned, on a level with the procedure in the Lok Sabha. That is more or less the recommendation of the Presiding Officers and also the wish of the Speaker of the Lok Sabha. I would therefore request once again that Hon'ble Members be as brief as possible and if they feel that they can make out new points or cover new grounds, I would certainly allow them to do so.

Sri L. SIDDAPPA.—I did not utilise the other two opportunities because I was under the impression that I would discuss the general points at the stage of the Appropriation Bill. As you were yourself pleased to make an observation that this is the last session of the old Legislative Assembly, you will relax some of the rules and permit more time. I would therefore request you, Sir, to give me some time to make some general observations.

Mr. SPEAKER.—In view of the request made by the Hon'ble Member I will be a little lenient in his case, but I would not prefer to make myself so lenient in respect of other members.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಯವ್ಯಯದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು, ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಟ್ಟು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಷ್ಟು; ಹಿಂದೆ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಜನರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸ್ಟ್ಯಾಟುಟರಿ ಲಯುಬೆಲಿಟಿ ಆಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತವು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಸ್ಟ್ಯಾಚುಟರಿ ಆಬ್ಲಿಗೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಪಲ್ಸರೀ ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ರಿಪೀಲ್‌ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಶಾಸನ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಮುಗಿದು ಈಗ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಎನ್. ಈ. ಎಸ್. ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸಾಧನೆಗಳು ಇವೆ. ಬೇರೆ ಸಾಧನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಲೋಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ 50 ಪರ್ಸೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಣ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸ್ಕೀಮಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತವಾದ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಮುಂತಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ಬ್ಯಾಚುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಬ್ಯಾಚನ್ನು ಅಪ್ರೂವಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮೊದಲನೆ ಬ್ಯಾಚಿಗೆ ನಾವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಈಗ ಇರುವ ಹಣವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದರ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೊಡುವ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ಸಾಕಾಗದೆ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಲೋಕಲ್ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ತಾವು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸರ್ವೇ ಅಲೈನುಮೆಂಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರು, ಮತ್ತು ಎರಡು ಮೂರು ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೂ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು, ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರಾಡ್ಯುಯೇಟುಗಳು, ಸರ್ವೇಯರುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಮೇಲೆ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟುಗಳು ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 1955ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕೆಲಸವಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ, ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಚೆಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿದೆ. ಬೇಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅಲೈನುಮೆಂಟು ಕೆಲಸದ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಷನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೇನೋ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಮೂರು ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳು,

ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖಾ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಭದ್ರಾರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ನಾಲಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರೇಟು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರೇಟು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಿದೆ. ಬೇರೆ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೂಲಿಯವರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ರೇಟು ಮತ್ತೊಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೇಟು ಇರುವುದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಭದ್ರಾ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಎಂಟೈರ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಟನಲ್ಸ್ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಆಫ್ ರೇಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಮಾನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿದು ಬಹಳ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆರವಳ್ಳಿ ಬ್ರ್ಯಾಂಚಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಅಮಾನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಮಾನಿ ಬ್ರ್ಯಾಂಚಿನಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಿಟ್ಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವಡೆ ಬಂಡೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ, ಕೆಲವಡೆ ಸಾಫ್ಟ್ ಸಾಯಿಲ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವೆಡೆ ಹಾರ್ಡ್ ಸಾಯಿಲ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಫ್ಟ್ ಸಾಯಿಲ್ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ Test Pits ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಹಾರ್ಡ್‌ಸಾಯಿಲ್ ಅಥವಾ ಸಾಫ್ಟ್‌ಸಾಯಿಲ್‌ಗಳಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ, ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನೂ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ Rainy season ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಳೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಸುಮಾರು 25 ಮೈಲಿಯಿಂದ 30 ಮೈಲಿ 40ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೆ ಚಾನಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸೇನೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಆಗಿದೆ. ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕವೇಳೆ ಸರಕಾರದ ದುಂದುವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಾತುರದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈವರೆಗೂ ಯಾವ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈಗಾಗಲೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರಕಾರ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈಚೆಗೆ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ದುಂದು ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ, ಯಾವುದು ಪೋಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದಗೂ ಸರಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಅಕ್ರಮ ಮತ್ತು ದುಂದು ವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾವೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲ ನಾವು ಹೇಳಿದಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಬರೀ ವಿರೋಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಈಗ ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದುಂದು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಇಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಮಾತನಾಡಿದ ಇಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಯಾವ ಒಂದನ್ನು ವಿಚಾರವನ ಬಹಳ ಕಾತರತೆಯಿಂದ, ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸತ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಇವೊತ್ತು ದೊರಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಂಗವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಈಗಿನ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೇವಲ ಮೂರು ಜನ ಮಾತ್ರ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು administration side ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—That point has already been considered. I think some Hon'ble Member has already spoken on this point. ತಾವು ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ—Comparative ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಶಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯತತ್ವವನ್ನೇ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹತ್ತು ಜನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವಕಡೆ ಇಬ್ಬರು, ಮೂವರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ writ petitions, stay orders, ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ದಕ್ಕೇ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. Hearing date ಹಾಕಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಒಂಬತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಜನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳಿದ್ದರು. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಜನ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ, ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಯಾದರೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಆವಶ್ಯಕ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನ ಕೆಲವರು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲ ಕಡಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಬೇರೆವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಮೇಲೆ ಕಾಲ ಸಾಕಾಗದೆಂದು ನನ್ನಮೇಲೆ ತಾವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸರಕಾರ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರಸರಕಾರದ ಸಹಾಯ ಬೇಕು. ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಉಂಟು, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ local development works ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬರಬೇಕು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೋಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತ ಅನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಸಾಲಿಗೆ ಸುಮಾರು 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ರೂಪವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಭರ್ತಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸರಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ, ಮುಂದಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವರು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆಯಾ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು, ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸವಲತ್ತನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಅವರ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ, ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಸರಕಾರವೇಬರಲಿ ಸುಳ್ಳುಹೇಳುವುದು ಎಂದರೆ ನೀರು ಕುಡಿದಹಾಗಾಗಿದೆ, ನಿಜದ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊಡೆದ ಹಾಗೆ ಸುಳ್ಳುಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ನಿಜದ ಅಪ್ಪನ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿದರೂ, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕೊನೆ ಹತ್ತಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲರೂ ದುಡ್ಡು ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿರಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದೇರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೂ ಕೂಡ......

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ದುಡ್ಡುತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ದುಡ್ಡು ತಿಂದಿರುವುದೇ ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೇ ತಪ್ಪು. ನಾನು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಸರಕಾರವೇ ಬರಲಿ, ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೇರೀತಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಯಾವ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಈಗ ಮಾನ್ಯಸಚಿವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ

ವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೋ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಾಸ್ತವವಾದದ್ದು. ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತೊಗಲಕ್ ದರ್ಬಾರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾವು ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ಮನವಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರೂ ಕೂಡ, ಇವರುಗಳು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವಕ್ಕೆ ವೋಟುಮಾಡಿದರು. ಆ ರೀತಿ ವೋಟು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ವಿರಬೇಕು. ಈಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆಲ್ಲ ವೋಟುಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಹಣ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧಿಸತಕ್ಕದ್ದೇ ಇವರದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಡಿದ ರಾಗವನ್ನೇ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಉಂಟಾಗದೆ, ಸರ್ಕಾರ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತೂ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ ಐದುವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಕ್ರಮವಾದ ಎಂದರೆ (irregular) ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಆಡಳಿತದ ಕೈಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಡೀಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರಿಗೇ ತಿಳಿಯದೆ ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಲೆದೋರಿದೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಾಗಲಿ, ಮತ್ತೊಂದಾಗಲಿ, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದು ಅವಕ್ಕೆ ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕಾದ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗದೆ ನಿಂತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಮಾರ್ಚಿ 27ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಹಣಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು, ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ತಮಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಾಗಲಿ, ದಕ್ಷತೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ, ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. Laymen administration ಯಾವಾಗ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಇದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಇಷ್ಟುತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂಕೂಡ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಹಿಂದೆ ದಿವಾನರುಗಳಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು particular ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಬಂದಲಾಗಾಯ್ತು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಉತ್ತರ, ಅವರ ಧೋರಣೆ ನನಗಂತೂ ಸರಿಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 40 ಲಕ್ಷಜನ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ವೋಟು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಲಿ, ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳಾಗಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆ ಇರುವವರು ಅನೇಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷತೆ, ಅರ್ಹತೆ ಇರುವವರು ಇಲ್ಲ, ಅರ್ಹತೆ ಇರುವವರು ಬಂದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಎತ್ತುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳವರು ಸಿಕ್ಕರೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅದು ಬರಿಯ ಕಾಗದದ ಮೇಲಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ ಗೌಡರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅವರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಏಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ? ಪಂಪನಗೌಡರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮೀಷನ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ; ಪಂಪನಗೌಡರ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ—ಪಂಪನಗೌಡರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ,ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಯಾವಕಾರ್ಯವೂ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ).

ಆದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಉದಾಸೀನ ಮನೋಭಾವ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದು ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕರಿಂದ, ಹರಿಜನರಿಂದ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಂದ; ಓಟುದಾರರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಶೇಕಡ 90 ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರು ಬಂದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ವೋಟು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರೂ ಹೆಂಗಸರೂ ಸಹ ಬಂದು ವೋಟನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವೋಟು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೆಂಚುಗಳು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಬಾವಿ ಸೌಕರ್ಯ ವಗೈರೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೆದರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕರಸಿನಕೆರೆ ಹೋಬಳಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಎಂಟನೆಯ ತಾರೀಖು...

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಹಿರಿಯೂರು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಶೇಕಡ 99 ಮಂದಿ ಹರಿಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವೋಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಂದುಕಡೆ ಹೇಳುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ದಿವಸ ಗೃಹಸಚಿವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿ, ಹೆದರಿಸಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇರಿಯಿಂದ ಓಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮನೆಯನ್ನು ಪೆಟ್ರೋಲು ಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಜರುಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಹುಮತವಿದೆಯೆಂದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇರೀತಿ ಉದಾಸೀನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇರಳದಲ್ಲೇನಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆಯೂಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಬೆಂಬಲವಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಎದುರು ಪಕ್ಷ ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಲಿ ಎಂದು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರು 30 ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವವುಂಟಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಣಕಾಸಿನ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ವರ್ಷ, ಎರಡು ವರ್ಷ, ಮೂರು ವರ್ಷ ಆದರೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸಭೆಯ ಗಮನ ಸೆಳೆದರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡ, ಮರ ಬೆಳೆಯದೆ ಇರುವ ಜಮೀನು ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವೆಮಾಡಿ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿಲ್ಲದಿರುವ ಮತ್ತು ಬಡತನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳವರಿಗೂ ಈ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು.

ತಾಲ್ಲೂಕಾಮಳೆ ಇರುವ ಅಮಲ್ದಾರರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಫೈಸಲು ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕೈಗೆ ಬಂದರೂ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪಡೆದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರಾ ಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈಗಾಗಲೆ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೋಟಾ ಪಾಲು ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಬಡತನದಿಂದ ನರಳುವ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕು.

ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಮತದಾರರನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ದಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಎಲ್ಲ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸುವ ಹಾಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಅವರ ಪದ್ಧತಿ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಂತೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು.

ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಕಾಲೊನಿ ವಗೈರೆ ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶಾಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಡವರು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು, ಭಿಕ್ಷೆ ಎತ್ತಬಾರದು ಎಂದು ಕಾಲೊನಿಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧುವಾದುದಾದರೂ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಡೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಕಾಲೊನಿ ವಗೈರೆ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವದೇ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರದ ವಿಷಯ. ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಡೆಯುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಸಹಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿರುವ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆಯೋ, ಇವುಗಳ ಲಾಭ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಲ್ಲವೋ ಅವು

ಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ರೈತರ ಹಣ ಪೋಲಾಗಿರುವ ಕಡೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಭದ್ರತೆಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹೆತ್ತಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಪೋಷಿಸುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಡೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಬರುವಂತೆಯೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಲಾಭ ದೊರೆಯುವಂತೆಯೂ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನನಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಬ್ಬಿಣ, ಸಿಮೆಂಟು ವಗೈರೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ ಪ್ರಭುತ್ವದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದುದು. ಎಷ್ಟು ಕೋಟಾ ಕಬ್ಬಿಣ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮೂಲಕ ಬಡವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಸೂಕ್ತಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅನಾದಿಯಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದಿರುವವರಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮೂಲಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೊ ಅಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಲಾಭವು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಿನ್ನಿಂದ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಕಡೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಲವಿಲಂಬ ಬಹಳ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆ ಭಾರ ಮನ್ನಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. S. KUSHALAPPA (Mercara Town).—Mr. Speaker, Sir, I am very grateful to you for having given me a chance of speaking. I should say, I have almost forgotten the habit of speaking. How I wish I had been a listener! But having got mixed up with these people who are very clever in speaking, I should say that I have also got the contagion. I assure you, Sir, I will not take much time of the House; neither do I indulge in any controversial matters. I know a lot of dust and mud has been raised and the pity is that we find all the mud and dust accumulated on the floor of this House; it is literally so. You see it all on the floor. This is the last occasion that I could speak and I am not hoping to come back at all nor have I planned to come back. Therefore I wish to place a few words before this House in respect of my own country.

In the year 1956 at the end of October when we resolved to have one State, there was a great feeling and apprehension amongst us, particularly in the people of Coorg. I would like to describe that feeling in a Kannada poem which runs thus. It was like the feeling of that Cow when it went to the Tiger entrusting its calf to the charge of its herd.

ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಹಾಯಬೇಡಿ
ಹಿಂದೆ ಬಂದರೆ ಒದೆಯಬೇಡಿ
ಕಂದ ನಿಮ್ಮವನೆಂದು ಕಾಣಿರಿ
ತಬ್ಬಲಿಯು ನೀ ಕರುವನು.

ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗೋವು ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಗೆ ತಪ್ಪುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಾಘ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕರುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ಭಾವನಾಪೂರಿತವಾಗಿ ಮಮತೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವದೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಗು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುವಾಗ ತಬ್ಬಲಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯ ಅಂತಃಕರಣವು ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ವ್ಯಾಘ್ರ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗು ತುಂಬ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ಪ್ರದೇಶ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಾಳುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಇವರು ಕೊಡಗಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದುತನಕ ಕೊಡಗು ಒಂದು ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು; ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಕೊಡಗು ಒಂದು ಮಾದರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರೂ 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬೇಕೆಂದು ಹಲವರು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ವಾಸನೆಯು ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿರಬೇಕಾದುದು ಉಚಿತ. ಆದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯವರೂ ಸಹ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವಂತೆ ಬೇರೆ

(SRI B. S. KUSHALAPPA)

ಭಾಷೆಯವರನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಇತರ ಭಾಷೆಯವರಾದ ಮರಾಠಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತಮಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪುಕಾರು ಆ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದೇ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯ ಭಾಷೆಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಾಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಎಂದೂ ಬರಬಾರದು. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಮಹಾ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕ' 'ಕನ್ನಡ' ಎಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಹಾಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ಹೆಸರು 'ಮಹಾ ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಬೀಳುವಾಗ ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಉಳಿದ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಂತೆ 12 ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ರಸ್ತೆಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಆರುತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊಡಗು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಮೈಸೂರ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಟಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ Pre-University course ಮತ್ತು Three-year degree course ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಕ್ರಮ ಈಗ ಬೇರೆ. Pre-University courseನಲ್ಲಿ ಸೋತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಟರ್‌ಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರು ಸೀನಿಯರಿಗೆ ಸೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. Pre-University course is complete by itself. Intermediate course is a continuous one in the two classes. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಾವು ಬೇಗ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸಭೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಶಂಕರಪ್ಪ ಶಿವಪುರಿ (ಚಿಂಚೋಳಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ನಾನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಲೆತು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಆಡಳಿತದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಬರುವ ಕಾಗ್ರೆಸ್ಸು ಆಡಳಿತವು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಜನೋಪಯೋಗಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತವು ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಮಾಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮಾತು. ಈ ಐದು ವರ್ಷದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ರೀತಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನರು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಿಂದ ಏನು ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೈ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗದಿದ್ದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ಚನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹುವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಕಡೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡುವರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕದಿಂದ ಬಂದ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇವರುಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಇವರುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ದೊರೆಯದಂತೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟು ಹೆಡ್ಡಿನವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಹೀಗೆ ಕೆಳದರ್ಜೆಗೆ ಹೋಗಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಈಗ ಒಂದು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಎಂಬ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕೆಲಸ ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ನಾನೂ ರಿಟೈರ್ ಆಗುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ

ದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ತಾವುಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).— ಸ್ವಾಮೀ, ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದ ಆರ್ಡರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿ ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರಿಗೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಪುನಃ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಆಗಲೀ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪಕ್ಷವಾಗಲಿ ಈ ಜಮೀನು ವಿಲೇವಾರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೂ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಜಮೀನನ್ನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಮೀನು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಸುಮಾರಾಗಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಎಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ಬಡ ರೈತರಿಗೂ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೂ ಏಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಇದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಜಮೀನಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈಗ ಐದು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ಜನ ಬಡ ರೈತರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ನಾವು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಾಗಲಿ ಹೋಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಆರ್ಡರ್ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಜಮೀನಾಗಲಿ, ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾವಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನು ಆರ್ಡರ್, ಸ್ವಾಮಿ? ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಮೀನ್ದಾರರೂ 15-20 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊಂದಿರಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪ, ಅಜ್ಜ, ಮುತ್ತಜ್ಜ ಇವರುಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೈಮೇಲೆ ಇರುವ ಒಡವೆಯನ್ನು ಮಾರಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಳುಬಿದ್ದಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಇವರು ತಾತ್ಸಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಏಕೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ.

ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 18 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಪೈಕಿ ಏಳು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹುರುಳಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅನೀತಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೋಸಲ ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ರೈತನಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಹುರುಳಿ ಸಾಗಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನು ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರನ್ನು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹುರುಳಿಸಾಗಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ, ಈಗ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ).

ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯರು. ಇದನ್ನು ಅನೇಕಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರೂ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರುಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಬಂದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಮುಖಂಡರಾಗಲೀ ಯಾರಾದರೂ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಪ್ಪುಮಾಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವುಗಳು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ತಾತ್ಸಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಡಗೆರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಫಾರೆಸ್ಟನ್ನು ರಿಲೀಜುಮಾಡಿ ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಜಮೀನುಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನ ಕೊಡಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಏಳೆಂಟು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಒಂಭತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಪೋಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಊರಿಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಬರಲಿ, ಯಾರಾದರೂ ಬರಲಿ, ಪಟೇಲನು ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಪಟೇಲನು ಜೂನ್ ಆಖ್ಖೈರಿನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಒಂಭತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೋಟಿಗಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜವಾನನಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ, ಗುಮಾಸ್ತೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ, ಹಣ ಕೊಡುವ ಷರಾಫನಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ, ಶಿರಸ್ತೆದಾರರಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಮಲ್ದಾರರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ನಡೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಉಳಿದಿರುವ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಹೀಗೆ ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಪೋಟಿಗಿ ಬಂದು, ಅದೂ ಸಹ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರ ಕೈ ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪಟೇಲ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪೋಟಿಗಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಪ್ರಕೃತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಡೆಯ ಸಲ. ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ತೋರಿಸಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುತಾತ್ಮರಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಬಲಿದಾನಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಜೀವನ ಉತ್ತಮ ಪಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ದಾಹ ಮತ್ತು ಇಚ್ಛೆ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹೋಗಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ಫಲ ದೊರೆತಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಶಂಕೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಉದ್ಭವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಹನೀಯರುಗಳಾಗಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನು, ಯಾವ ರೀತಿ ದೇಶ ಮಾರ್ಪಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಒಂದು ದೋಷ, ಒಂದು ತಪ್ಪು ಯಾರಲ್ಲೂ ಕಾಣದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಔಷಧಿ ಕೊಡಿಸಬೇಕಾದರೂ, ಉಳುಮೆಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಿಸಬೇಕಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾಗಲಿ, ಒಬ್ಬ ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಹೋಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಜನರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗಾಗಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವನಿಗಾಗಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಪಟ್ಟಣದವನಿಗಾಗಲಿ, ಯಾವ ಕಾರ್ಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಒಂದು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರ ಮನೋಧರ್ಮ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ಶಿಫಾರಸಿನ ಪದ್ಧತಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂದಿನವರೆಗೂ ರೈತನ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು, ಕಷ್ಟಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ಕಾರ್ಯಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ದಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳೇನಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶ ಏಕೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮಾನವನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗತಕ್ಕ ಉದಾತ್ತವಾದ ಧ್ಯೇಯಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವಾಗ ಈ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧಾ ಸಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳೇನಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ರೂಢಿಸದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲಿ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ, ಮೈಗೆ ಉಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೆ ಇಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು, ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಷುರುವಾಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪಲ್ಲ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವವನಿಗೆ 2 ಪಲ್ಲ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆಯೋ, ಅವನು ತನ್ನ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಯೋ, ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನ ಜನ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ರಾಜಕೀಯದ ಗಾಂಭೀರ್ಯವಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳಾಗಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದುದರ ಫಲ ಯಾವುದೂ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿ; ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಖರ್ಚುಗಳು ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗದಂತೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಮೇಲೆ ಓಟು ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮನೋಭಾವ ಇದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಇದು age of science ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ accuracy ಮತ್ತು precision ಇರಬೇಕು.

ಕಡೆಯದಾಗಿ, ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಭಾಷಣ. ಈ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರತಕ್ಕ, ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರತಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸುಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ರೈತರ ಒಂದು ಆಶಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಕಾಣುತ್ತ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಿದೆ. ಈಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಸಾದ ಪ್ರಜೆಯೂ ಕೂಡ ಓಟನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಓಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವರ ಓಟಿನ ಬಲದಿಂದ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದು ಜನರ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ, ದೇಶದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ, ಉದ್ಯೋಗದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಹಕಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದಲೂ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆತುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಪಿ. ಸಿ. ಉತ್ತಯ್ಯ (ವೀರರಾಜಪೇಟೆ ನಾಡ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊಡಗನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವಾಗ ಅನೇಕರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಆಗ ನಾವು ಹೋಗುವ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಖರ್ಚಿಗಿಂತ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಸಿ. ಉತ್ತಯ್ಯ.)

ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೊಡಗನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ ಕಡೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಬಹು ಭಾಗದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಲ್ಲ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಮಳೆ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

***Sri B. P. KADAM** (Ankola—Karwar).—On a point of order, Sir. I have listened to a number of speakers and I feel that instead of speaking on the Appropriation Bill they are speaking on something else and misappropriating the time. The discussion appears to be of a very general nature and not connected with the subjects covered by the Appropriation Bill. I would, therefore, request the Chair in all humility that the Hon'ble Members speaking may be asked to come to the point.

Mr. SPEAKER.—The point of order has come too late. I have also observed that the members are not speaking to the point. It appears that the old habit still persists. Let us tolerate it for some time. I have given only five minutes to each member. Therefore, it would be better for all the Hon'ble Members who are going to take part in the debate to speak to the point contained in the Appropriation Bill itself. It is very hard for me to go on checking Hon'ble Members every time.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಸಿ. ಉತ್ತಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ವಿಷಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಾಬು ಒಂದು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲೂ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಜನರಿಗೂ ಕಷ್ಟ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಎಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಿರೋಧವಿರುವ ಕಡೆ ಕುಡಿದವರಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎರಡು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೋಳಿಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 250 ಮೊಟ್ಟೆ ಹಾಕಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ; ಈಗಿರುವ ಕೋಳಿಗಳಿಂದ ಕೇವಲ 160 ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಇದರಿಂದ ಗಿಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಿಂದ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ವಿಮಾನದ ಮೂಲಕ ತರಿಸಿ ಉತ್ತಮ ತಳಿ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಲಾಭಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ನಾವು ಮದರಾಸಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆವು. ಈಗಲೂ ಇನ್ನೂ ಮೈಸೂರು ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲೂ ಬೇಸಿಕ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸೆಕೆಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹುಡುಗರನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕೋರ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮಾತಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನವರು ಈಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹುಡುಗರು ಈಗ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾ-ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರು ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತರಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಾಯಿತು ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪರಿಹಾರದ ಹಣ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗೇಣಿದಾರ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜಮೀನು ಉತ್ತಮ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ರೈತನು 20-30 ವರುಷ ದುಡಿದು ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾ

ಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದುಡಿದು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ತಯಾರುಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡವೇ? ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಪರಿಹಾರ ಹಣವು ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಹತ್ತು-ಹದಿನೈದು ವರುಷಗಳಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಭಾಗವಾದರೂ ಹಣ ಬರುವಂತೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕು. ಜಮೀನುದಾರನಿಗೆ ಹಣ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಜಮೀನು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಜಮೀನನ್ನು ನೆಚ್ಚಿದ್ದ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಗೇಣಿದಾರನಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವದು ಧರ್ಮಮಾರ್ಗ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿವರುಷ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಮೆಷಿನ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ 15% ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಸಾಮಾನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಸಾಧ್ಯವೇ? ಆರು ತಿಂಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು, ತಯಾರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬಹುದು.

ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 300 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 100-150 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಹಣ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಂಟಿನ ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಎನ್ನುವರು. ಹೀಗಾದರೆ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಣ ದೊರೆಯುವುದು.

ತುಂಗಾ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 100 ಕ್ಕೆ 75 ರಷ್ಟು ಜನರು ಸ್ಥಳ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. 100ಕ್ಕೆ 90ರಷ್ಟು ಜನರು ಗ್ರಾಮ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಹತ್ತು ಜನ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 60 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ 100ಕ್ಕೆ 75 ರಷ್ಟು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸ್ಥಳ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಪಾವಗಡ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ದಂಡಿನ ಶಿವರದ ಹೋಬಳಿ ಸಂಪಿಗೆ ಬಸವರಾಜ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ 1200 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯು ರಿಲೀಜ್ ಆಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರೆಂಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಜನರಿಂದ ರೆವೆನ್ಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಲನಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹರಿಜನರು 150 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಟಾಂಗಾ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾಡಿ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಎವಿಕ್‌ಶನ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಹರಿಜನರ ಕಾಲನಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶರಾಫ್ ಹಾಲಪ್ಪ ಎಂಬವರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಲುಬಾಂದ್‌ಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿಸಿ ಅಕ್ರಮದಿಂದ ಒಬ್ಬರ ಜಮೀನನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ 40 ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್, ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹಾಗೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ರಮದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ರಿಜರ್ವ್ ಫಂಡಿನಲ್ಲಿ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವು ಇತ್ತು. ಅದು ಖರ್ಚಾದಾಗ ಯಾರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ಹಣ ಖರ್ಚಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಚಳಕಾಶಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಗೆಗೆ ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ತನ್ನ ಬಂಧುಬಳಗದವರನ್ನು ಕಾಕಾ ಎಂದು ಒದರಿ ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ತಿನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಡಿ ತಿನ್ನುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಶಸೇವೆಯೇ ದೇಶಸೇವೆಯು, ಜನತೆಯ ಸೇವೆಯೇ ಜನಾರ್ಧನನ ಸೇವೆಯು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ರೈತರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಯ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ರಸ್ತೆಗಳ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಜನರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಮಾಡಬಾರದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತತ್ವ ಎಂದರೆ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರ ತತ್ವವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಉಳಿಯುವದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಳಿಯುವದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧ್ಯೇಯದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಕಡೆಯ ದಿವಸ. ನಾನು ಪುನಃ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[Sri AMBADAS RAO (Yadgiri (Reserved)) spoke in Hindi and the gist in English as given by him is printed below.—

"To represent 40 lakhs Harijans, I request the Chief Minister to take a suitable Harijan on the Public Service Commission. I suggest that cash grants should not be given individually to Harijans but built houses should be provided as far as possible with all amenities. I request Government to provide living accommodation to all the gazetted and non-gazetted officials of Hyderabad allocated to Mysore because they are finding it difficult to get accommodation anywhere, even in public places like Choultries and Hotels.

I request the Chief Minister to take at least two Harijan Ministers in proportion to their population of 40 lakhs.

Mr. Chennigaramiah Seems to be a Minister for life as he is in office right since Congress took power in Mysore. Please, in the name of God take any suitable candidate other than Mr. Chennigaramiah.

Regarding the Vidhana Soudha, I would like to reserve my opinion.

I thank the Cabinet, the Press and my colleagues in the Assembly for their hearty co-operation during my membership.]

*ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).— ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒಂದೆರಡು ಮುಖ್ಯ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜಮೀನಿನ ವಿಲೇವಾರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಮೋಸವೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನೊಂದವರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಬಡ ರೈತರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನುಗಳನ್ನೇನೋ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಹಂಚಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದಾವಣಗೆರೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದು ಮಡಿದವರ ಕುಟುಂಬದವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತೊ ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇನ್ನೂ ಈಡೇರಿಲ್ಲ. ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹುತಾತ್ಮರಾದವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಬಳಿಗೂ ಒಂದೆರಡು ಸಾರಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ರಿಲೀಸು ಮಾಡಿದಂತಹ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಜನರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲೇ ರಿಲೀಸಾಗಲು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಜನರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಆದರಲ್ಲೂ ನೊಂದ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಬಡವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಅದು ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ' ಈ ದಾವಣಗೆರೆ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆ ಯೊಳಗಾಗಿ ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಊರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಲು ಕಾರಣ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾವತಿಯಿಂದ ಪೈಪುಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂತಹ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಐರನ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಒಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಇಲ್ಲ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡು ಕಾಲೇಜು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರೇನೋ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕೆಲಸ

ವೇನಾದರೂ ಆಗದಿದ್ದರೆ. ನಾನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ನನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ನನಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಜಾಗ್ರತೆ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪಾರ್ಟಿ ಪಂಗಡಗಳಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹಾರೈಸಿ, ನನಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Sri V. R. Naidu rose.)

Mr. SPEAKER.—If I give the Hon'ble Member some time to speak, the other Hon'ble Members just behind him will ask for time. We have to rise before 12-30 and this Appropriation Bill must go to the Upper House. I would request the Hon'ble Member to co-operate with me. If I give him time, I will have to give time to others also. But I cannot relax the time limit now. I would request all the Hon'ble Members to co-operate with me in passing this Bill as early as possible.

Now the Hon'ble Finance Minister will reply.

Sri T. MARIAPPA (Minister for Finance).—Mr. Speaker, Sir, some of the Hon'ble Members who have spoken on the Appropriation Bill have not raised any new points. These points have already been raised in a different form during the general discussion on the Budget. Nevertheless Sri L. Siddappa, Hon'ble Member for Chennagiri, was able to draw the attention of the Government to a few very important facts. It is true that we have not been able to make the fullest use of the grants given by the Central Government for the local development works, and I can assure him that the Government will take all possible steps to make the fullest use of the grants for the local development works. He has also drawn the attention of the Government to the need for economy whenever new works are undertaken. I think the Hon'ble Minister for Public Works will bear this in mind, as he was pleased to intervene in the debate and stated that of late, things had improved and there was enough work for the staff posted to Honnemaradu project.

Sri, Sri Siddappa incidentally referred to the split in the Ruling Party and consequent neglect of the interests of the common man. Sir, it is not correct, nor is it political sagacity to make political capital out of one or two incidents when there were differences of opinion in the Ruling Party.

Sir, my friend Sri Imam has changed his seat; he is now by the side of Sri Siddappa. It is good both of them are sitting side by side ! I can assure both of them that the so called difference of opinion in the Ruling Party has never come in the way of either implementing the general policies of the Congress or in undertaking any work which was in the best interests of this country.

Sri Siddappa also impressed on the need for taking very early steps to make elementary education universal. As he is aware—he has been in this Legislature for 27 years; he came along with me in 1930—Government has taken steps from time to time to start more schools and make elementary education as universal as possible. He is also aware, Sir, that certain obstacles came in the way of introducing the compulsory system of education throughout the State. Nevertheless—if I could quote from my memory—the number of schools that were in existence when the Congress Government took over in 1947 was hardly nine thousand. The number now has increased to fourteen thousand. Therefore, I am sure it would be readily admitted that there has been a phenomenal increase in the number of schools. I concede that this is not going the whole length and the Government will certainly apply its mind to see that every village has a school and as far as possible the largest number of boys and girls are brought into the folds of education, This has also been the policy of the Government of India in recent years. They have taken all possible measures to bring in more and more children into the elementary schools.

Several Hon'ble Members have raised other questions. I have already

(SRI T. MARIAPPA)

answered them. My Hon'ble friend Sri Hutche Gowda—he is not here now—drew the attention of Government to the appointment of judges in the vacancies that now exist. That question was raised, though in a different form, by other members also. Sri Chikkalingiah drew the attention of the Government to the irregularities in administration and the working of the Rural Development department and also the need for appointing a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. He also wanted the Public Service Commission's report to be placed before this House. These points, I can assure him, will be attended to and there is no need for unnecessary alarm about the things which will certainly be looked into in the normal course of Government business. Sri Y. M. Chandrasekhariah wanted to ventilate the grievances regarding non-disposal of lands taken over by the Revenue Department. I believe the House fully knows the circumstances under which 70 to 80 thousand acres were taken over by the Revenue Department. The new Ministry had to look into each case because they were in the nature of complaints. It is not as if there were intentional delays. We wanted to avoid, as far as possible, any charge of partiality in the disposal of these lands. I can assure him that in all deserving cases, lands should be given, but the main point is that the land should be given to landless persons, to a person who is likely to be settled on land and not to one who merely looks on land as a sort of investment and who is likely to sell away the land for profit, as has been pointed out by the Hon'ble Srimati Siddamma.

The other points raised are of a routine nature and it is not necessary to answer each one of them. As you, Mr. Speaker, was pleased to remark the scope of debate with respect to the Appropriation Bill before the House is very limited and if the House has confined itself to the limited scope, the debate would not have been very long. Nevertheless, you have been very generous particularly because this happens to be the last session of the present Legislature. A lot of latitude has been given to the Hon'ble Members and on behalf of Government I welcome all the constructive criticisms. It would be very difficult for me to give a general assurance on the floor of this House because the new Ministry is at liberty to change anything they like. They would place the revised Budget before the new Legislature with a policy statement and then it would be appropriate for the new members to raise questions on merits. Suffice it for me to say that the Appropriation Bill as placed before the House may kindly be accepted by the House.

MR. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1957 be taken into consideration."

The motion was adopted

MR. SPEAKER.—Clauses 1 to 3 and Schedule and Preamble. The question is:

"That Clauses 2, 3 and 1, the Schedule, the Title and the Preamble stand part of the Bill"

The motion was adopted.

Clauses 1 to 3 and the Schedule, the title and Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

SRI T. MARIAPPA.—I beg to move:

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1957 be passed."

MR. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1957 be passed.

The motion was adopted.